

И ТИ МОЖЕШ ДА УЧИШ ЈЕЗИКЕ!

САВЕТИ ЗА УСПЕШНО УЧЕЊЕ ЈЕЗИКА

УЧЕЊЕ ЈЕЗИКА ЗАХТЕВА ВРЕМЕ И НАПОР.

АЛИ СВАКО ТО МОЖЕ, И ВРЕДНО ЈЕ ТРУДА.

Чак иако успеш да изговориш свега пар речи, добићеш топлију добродошлицу када путујеш на одмор или пословно. Ако издржиш, напредоваћеш и научићеш вештину која ти може помоћи у каријери.

Милиони обичних људи говоре стране језике. Али пуно људи мисли да нису способни за то.

„НИКАД НИСАМ ИМАО/ЛА ПРИЛИКУ ДА УЧИМ ЈЕЗИКЕ И САД САМ ПРЕВИШЕ СТАР/А“

Никад ниси превише стар/а за учење. Људи често кажу да само деца брзо уче језике. То није тачно, и одрасли могу да уживају у учењу и веома су успешни у томе.

„БИЋЕ ПОТРЕБНЕ ГОДИНЕ ДА СЕ НАУЧЕ СВЕ РЕЧИ И ГРАМАТИКА“

Не мораш да научиш баш све - можеш да почнеш да комуницираш на језику и са мало знања, учећи мало по мало.

„БИО/ЛА САМ ЛОШ/А У ЈЕЗИЦИМА КАД САМ ИШАО/ЛА У ШКОЛУ“

Пуно људи који нису били добри ђаци касније уче језике. Модерне методе су пријатне и помажу ти да комуницираш и да уживаш у коришћењу језика.

„СРАМОТА МЕ ЈЕ АКО НАПРАВИМ ПУНО ГРЕШАКА“

Нема потребе да те буде срамота. Грешке су део учења језика и људи ће имати разумевања, тако да се не брини, већ пробај.

„ЕНГЛЕСКИ ЈЕ СВЕ ШТО ТИ ТРЕБА ОВИХ ДАНА“

Енглески може бити користан, али није довољан. Разумећеш људе, и шта се дешава око тебе, много боље ако знаш њихов матерњи језик.

ГДЕ ДА ПОЧНЕМ?

Настави са читањем за добре савете

РАЗМИСЛИ ШТА БИ ВОЛЕО/ЛА ДА ЗНАШ

- Да се снађеш током кратког боравка у иностранству?
- Да сурфујеш интернетом?
- Да гледаш филмове или ТВ?
- Да разумеш другачију културу?
- Да комуницираш на послу (преко телефона, на састанцима, кад дочекујеш посетиоце)?
- Да нађеш бољи посао?
- Да разговараш са пријатељима или породицом?
- Да читаш новине?
- Или да једноставно учиш због сопствене сатисфакције?

И КАКО ЖЕЛИШ ДА УЧИШ

- Брзо и интензивно ИЛИ током дужег временског периода
- Са пријатељима / у групи ИЛИ самостално
- Самоучење / учење на даљину ИЛИ са предавачем
- У земљи боравишта ИЛИ код куће ИЛИ током боравка у иностранству

ПЛАНИРАЈ СВОЈЕ УЧЕЊЕ ЈЕЗИКА ТАКО ДА ОДГОВАРА ТЕБИ И ТВОЈОЈ ДНЕВНОЈ РУТИНИ. НА ТАЈ НАЧИН ЋЕШ БОЉЕ НАПРЕДОВАТИ. ЗАПИТАЈ СЕ:

- Колико времена недељно могу да посветим учењу?
- Да ли могу да организујем редован распоред учења?
- Које ресурсе већ имам - компјутер, смартфон, уџбенике, итд.?
- Где могу да набавим материјале за учење-интернет сајтови, смартфон продавнице апликација, библиотеке, књижаре, киосци са страним новинама и часописима, телевизија..?
- Како да ступим у контакт са људима који говоре језик који желим да научим?

И КОЈА ВРСТА МЕТОДА И КОЈИ МАТЕРИЈАЛИ БИ ТИ ОДГОВАРАЛИ?

слушања

- Вежбање граматике (онлајн и/или писано)

Ако већ имаш искуства у учењу језика, размисли о активностима које ти највише одговарају. Ово ће ти помоћи да изабереш течај или материјале за учење који одговарају твојим потребама.

НА ПРИМЕР:

- Часови конверзације и/или учење у тандему са матерњим говорником
- Слушање подкаста/аудио књига док путујеш
- Коришћење уџбеника
- Читање новина и часописа
- Читање књижевности
- Коришћење смартфон апликација за учење језика
- Гледање снимака - телевизијских серија и/или онлајн канала и услуга као што су Нетфликс и Јутјуб
- Концентрисање на вежбање говора или

ИЗАБЕРИ СВОЈ ПРИСТУП УЧЕЊУ

Постоји пуно различитих приступа учењу. Различите опције имају различите предности и мане и могу ти користити у различитим раздобљима.

УЧЕЊЕ У ЗЕМЉИ У КОЈОЈ ЖИВИШ

Самостално, независно?

Са курсевима самоучења, апликацијама за учење језика, или радио и ТВ програмима, на пример:

- Садржаји и ритам су кројени према твојим потребама и циљевима.
- Нема фиксног распореда, учиш како и када можеш.
- Препуштен/а си себи и треба сам/а себе да мотивишеш

Неки курсеви самоучења такође пружају подршку татора, уживо или на даљину.

У групи?

Часови једном или двапут недељно близу куће или посла одговарају већини људи (мада, наравно, не свима):

- Учење у групи може бити забавно и чланови групе могу да мотивишу једни друге.
- Уз доброг предавача биће пуно прилика да се вежба језик.
- Можеш наћи партнере да учите ван часова.
- Ово углавном подразумева одвајање времена за фиксни распоред (мада често постоји избор за време ручка, увече, преко викенда, итд.).

Такође, можеш наћи интензивне и специјализоване течајеве уколико су ти потребни.

УЧЕЊЕ У ИНОСТРАНСТВУ

О течају језика у иностранству:

- Углавном је интензиван, тако да научиш пуно за кратко време
- Окружен/а си језиком и културом
- У контакту си са локалним становништвом и можеш да искусиш њихов начин живота
- Може бити скупо
- Може бити тешко наћи време

Такође, можеш учити у иностранству током одмора - ако се потрудиш - или радећи у иностранству.

ВИРТУЕЛНО УЧЕЊЕ ЈЕЗИКА

У данашње време, нуди се све више могућности преко интернета за контакт са људима широм света. Можеш користити Скајп/Снепчет или другу друштвену мрежу да редовно разговараш или размењујеш и-мејлове или користиш Фејсбук или Твитер.

За више информација о онлајн алатима и изворима види www.ecml.at/ict.

НАЋИ ТЕЧАЈ

Онлајн можеш наћи контакт приватних школа језика. Али постоји много других могућности, понекад јефтинијих. Већина урбаних центара има установе за образовање одраслих које нуде течајеве језика. Неке школе и универзитети нуде течајеве од пар сати недељно за локално становништво. Локалне власти - распитај се у Скупштини града - и Привредна комора често сами воде течајеве или знају некога ко их води. Често можеш наћи информације у јавним библиотекама. Државна или регионална Министарства просвете могу бити од помоћи, или дати детаље професионалних организација које те могу саветовати. Културне установе (као што је Гете-институт, Британски савет, Француски институт, итд.) нуде широк домет могућности на различитим нивоима.

За оне који не живе близу добре школе језика или би радије радили сами, доступне су могућности учења на даљину, што онлајн, на пример преко МООКс-а (Масивни отворени онлајн курсеви), преко регионалног института за образовање одраслих или универзитета, или (у неким земљама) преко државних установа.

Већина великих књижара има добар избор курсева за самоучење.

ОДАБИР ДОБРОГ ТЕЧАЈА

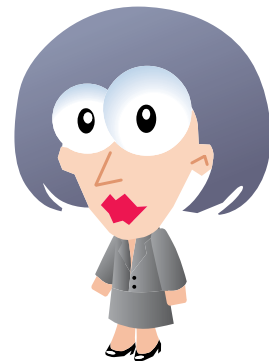
Ево неколико савета да ти помогну у одабиру:

- Увек питај да ти покажу школу: или ако је у иностранству, откриј што више детаља, на пример о смештају и друштвеним активностима.
- Да ли ти школа даје јасне информације о програмима, величини група, нивоу који ћеш похађати?
- Да ли запослени имају одговарајуће квалификације?
- Да ли школа има добре ресурсе и просторије?
- Да ли школа има потврду признате институције? Да ли се врше редовне инспекције, нпр. од стране Министарства просвете или екстерног удружења?
- Да ли може показати референце задовољних ученика?
- Ако се ради о онлајн течају, да ли можеш наћи независне рецензије, на пример од садашњих/бивших ученика?
- Да ли се можеш спремити за испите ако желиш да их полагаеш?

КАДА ПОЧНЕШ

Учење језика је пријатно, али ако желиш да успеш мораш бити мотивисан/а. Што си активнији/а, то ћеш бити успешнији/а.

Ако се осећаш обесхрабрено или фрустрирано - што уме да буде случај код већине људи - немој одустати. Већ разговарај са предавачем или колегом. И направи паузу - ово ће ти помоћи да почнеш изнова уз нову енергију. Гледање телевизије на језику који учиш и/или планирање путовања у земљу у којој се тај језик говори такође може пружити свеж подстицај.

САВЕТИ

- Не покушавај да научиш све одједном. Постави јасне и реалистичне циљеве и иди својим темпом.
- Буди отворен/а ка новим начинима учења - нове методе и нове технологије ти могу помоћи.

- Користи сваку прилику да комуницираш на том језику.
- Немој се плашити да погресиш. Грешке можеш постепено смањивати. Најважније је да пренесеш значење.
- Понављај научено и редовно се осврћи на напредак.

ЧИТАЊЕ И СЛУШАЊЕ

- Читање и слушање у великој количини је веома важно. Што више слушаш, боље ћеш говорити. Читање ће ти помоћи да боље пишеш.
- Читај и слушај текстове где се језик природно користи (новине, ТВ, радио).
- Запамти да не мораш да разумеш сваку реч да би схватио/ла смисао.
- Проверавај свој напредак. Врати се на оно што си већ радио/ла. Да ли ти делује лакше?

ГОВОР

- Вежбај говор колико год можеш (причај са колегама са течаја, са матерњим говорницима које упознаш, чак и са самим/ом собом!)
- Ако одеш у земљу где се говори језик који учиш, али људи са тобом говоре на твом језику, или на енглеском, објасни да би радије разговарао/ла на њиховом језику.
- Запамти оно што треба најчешће да кажеш - када упознајеш људе, купујеш, наручујеш у ресторану, итд.

- Већина људи никад не постигне савршен акценат у страном језику. То није важно, све док те људи разумеју.

ПИСАЊЕ

- Покушај да нађеш редовне могућности да комуницираш писано - и-мејови, разгледнице, писма, итд. Можеш писати дневник на језику који учиш.
- Прочитај оно што си написао/ла: код писања имаш више времена да провериш и исправиш грешке...

ВОКАБУЛАР

Учење нових речи је лакше ако их групишеш по значењу - немој корисити насумичне листе речи, већ покушај да их повежеш са сликом или идејом. Немој да се блокираш ако не знаш реч - често можеш да погодиш значење из контекста.

Предавачи предају, али само ученици уче. На крају крајева, ти си одговоран/а за сопствени напредак. Тако да је најбољи метод онај који теби највише одговара!

Словенија је тик преко границе и много чешће идемо тамо сад кад можемо помало да разумемо језик.

Деца су почела да уче француски у школи, па ми похађамо течај да бисмо им помогли око домаћег задатка.

Упознао/ла сам дивног момка кад сам био/ла на одмору и волео/ла бих да му пишем али он говори само португалски.

Уживам да сурфујем интернетом. Сад кад могу да читам шпански добро као енглески, имам приступ већем броју информација.

Наша компанија је добила велики посао у Русији; наш/а рецепционист/киња прича руски и то је пуно помогло у почетним контактима.

МОЖДА ВЕЋ ЗНАШ ВИШЕ ЈЕЗИКА НЕГО ШТО МИСЛИШ

Преко 50 процената светског становништва свакодневно функционише на два или више језика. Другим речима, мултилингвизам, не монолингвизам, је норма. Постоји пуно разлога зашто је неко би- или мултилингвалан/а: родитељи му/јој причају два језика; селидба у иностранство ради посла; политичка миграција, при којој појединци и породице морају да науче језик нове заједнице, одржавајући везе са родном земљом; образовање, где деца науче стране и друге/ секундарне језике у школи, би- или мултилингвалне заједнице, итд.

Људи понекад кажу да не знају ниједан језик. У ствари, веома мало нас је кроз монолингвално

зато што долазимо у контакт са другим језицима на пуно различитих начина; сви имамо плурилингвални репертоар ствари које препознајемо или разумемо или умемо да кажемо на неколико језика.

Ево пар питања да ти помогну да размислиш о свом плурилингвалном репертоару:

- Да ли си икад слушао/ла пријатеља или рођака како говори „страни“ језик? Да ли си разумео/ла неке његове делове?
- На колико језика препознајеш изразе „Здраво“, „Довиђења“ и „Хвала“?
- Да ли можеш да се сетиш речи на свом језику које су позајмљене из другог језика?
- Да ли постоје трансакције као што су куповина или наручивање оброка или резервација смештаја које си успео/ла успешно да обавиш на другом језику?
- Да ли понекад препознаш грубо значење новинских наслова или ствари које чујеш на новом језику?

**ВИДИШ - ВЕРОВАТНО НИСИ КОМПЛЕТНИ
ПОЧЕТНИК!**

ДА ЛИ СИ СПРЕМАН/А ДА ПРОБАШ ЈЕЗИЧКИ ИЗАЗОВ?

Нема бољег начина да напредујеш у језику од покушаја да га користиш. Ево неких изазова које би могао/ла да задаш себи.

	Прошло је ОК	Више среће следећи пут!
Понуди се да помогнеш туристи да пронађе пут у твом граду		
Обави телефонски/Скајп разговор на страном језику који учиш		
Недељу дана пиши дневник на новом језику		
Претраживање интернета (на пример, за одмор) на језику који учиш		
Размењуј и-мејлове са пријатељем у иностраној земљи		

Или направи сопствене изазове!

За више изазова, види:
<https://edl.ecml.at/languagechallenge>

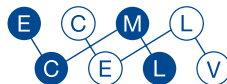

ПРИЗНАЊЕ

Веома смо захвални Френку Хејворту за његов рад у састављању текста ове брошуре.

EUROPEAN CENTRE FOR
MODERN LANGUAGES
CENTRE EUROPEEN POUR
LES LANGUES VIVANTES

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

ЕВРОПСКИ ДАН ЈЕЗИКА
26. СЕПТЕМБАР
WWW.COE.INT/EDL

